

Η ΠΝΑΓΙΑ ΤΟΥ ΤΑΣΣΟΥ.

[Συνέχεια ὁρα φυλ. 23].

Δύο ἐτῶν ἤδη οὕτως ἀπερλόντων, ὁ Ὀκτωβαίνιος ἐγένετο σκεπτικός καὶ μελαγχολικώτατος καὶ πολλάκις ὁ Ρούβενς ἐφώρσεν αὐτὸν κρυφίως διακρύοντα καὶ τὸν ἤλεγχε περιπαθῶς, ὅτι ἔχων θλίψεις δὲν τὰς ἐκοίνωνεν εἰς τὸν θετὸν υἱὸν του.

— Φίλε μου, ἀπεκρίθη μίαν τῶν ἡμερῶν ὁ διδάσκαλος, θλίβομαι μόνον διότι ἀνάγκη νὰ ἀποχωρισθῶμεν μετ' ὀλίγον.

— Νὰ ἀποχωρισθῶμεν ; τί πταίσεις καταδικάζομαι οὕτως ; ῥώπτησε μετ' ἄλγους ὁ Ρούβενς.

— Δὲν ἔπταίσεις, τέκνον μου, ἀπ' ἐναντίας μάλιστα καυχῶμαι εὐχαριστούμενος ὅτι εἶχον τοιοῦτον ὡς σὲ μαθητὴν· ἀλλ' ἀνάγκη νὰ μελετήσης ἐν Ἰταλίᾳ τὰ ἔργα τῶν μεγάλων τεχνητῶν, νὰ τελειοποιηθῇς θεωρῶν τὰ θαυμάσια ἀριστουργημάτων. Σοὶ ὁμολογῶ δὲ ὅτι ἀποθιρρύνομαι συλλογίζόμενος τοῦτο, θὰ ἦναι ἀλγεινὸς καὶ πικρότατος εἰς ἐμὲ ὁ ἀποχωρισμὸς σου . . . Ἐν τούτοις, ὑπέλαβον, εἶναι ἀναγκαῖος εἰς τὴν δόξαν σου καὶ ἀπεφασισὰ νὰ ὑπομείνω τὴν πικρίαν τοῦ ἀπέλθωμεν ὁμοῦ εἰς Ἄνδερς ἵνα αἰτήσω παρὰ τῆς μητρός σου τὴν ἄδειαν τῆς ἀναχωρήσεως.

Καὶ ἀληθῶς τῇ ἐπιούσῃ ἐφθασαν εἰς τὸν οἶκον τῆς κυρίας Ρούβενς, ἥτις ἐδίστασε νὰ ἐνδῶσῃ εἰς τὴν πρότασιν τοῦ Ὀκτωβαίνιου χωρὶς νὰ συμβουλευθῇ τοὺς οἰκείους τῆς περὶ τῆς μακρᾶς τοῦ υἱοῦ ἀποδημίας. Κληθέντες δὲ οἱ ἀρμοδιώτεροι τῶν συγγενῶν, παρεδέχθησαν ἐν συμβουλίῳ τὴν γνώμην τοῦ ἀγαθοῦ διδασκάλου Ὀκτωβαίνιου.

Ὁ ἀγαθὸς λοιπὸν διδάσκαλος ἐφρόντιζε σκεπτόμενος πῶς ὠφελιμώτερον ἡδύναντο νὰ διατεθῶσι τὰ τῆς ὁδοιπορίας, καὶ οὐ μόνον ἐφωδίασε τὸν μαθητὴν του διὰ πολλῶν πρὸς τοὺς ἐν Ἰταλίᾳ πολλοὺς φίλους του ἐπιστολῶν, ἀλλ' ἠθέλησε νὰ τὸν συστήσῃ καὶ εἰς τὸν ἀρχιδούκα Ἀλβέρτον καὶ εἰς τὴν ἀρχιδούκισσαν Ἰσαβέλλαν.

Καὶ δὲν ἦσαν πλέον μυστήριον αἱ προφητεῖαι τοῦ Ὀκτωβαίνιου περὶ τοῦ λαμπροῦ μέλλοντος, ὅπερ ἠνοίγετο διὰ τὸν Ρούβενς· πολλὺς δὲ περὶ τούτου ἐγένετο λόγος εἰς τὴν Φλανδρίαν. Ἄν καὶ ὁ Ρούβενς, τὰς συμβουλὰς τοῦ Ὀκτωβαίνιου ἀκολουθῶν, δὲν ἐδείκνυν εἰς κἀνένα ξένον τὰ ἔργα τῶν σπουδῶν του, ἐν τῇ Αὐλῇ ὅμως ἐθεωρεῖτο ὡς ἀνὴρ μεγαλοφύης, προωρισμένος νὰ δοξασθῇ καὶ τὴν πατρίδα αὐτοῦ νὰ δοξάσῃ. Μετὰ πολλῆς λοιπὸν εὐμενείας ἐδέχθησαν τὸν Ρούβενς ὁ ἡγεμὼν καὶ ἡ βασιλικὴ σύζυγός του, καὶ περιεποιήθησαν αὐτὸν μετὰ πλείστης ἀγάπης βραδυτέρον, πεισθέντες ἰδίους ὀφθαλμοῖς ὅτι ἦν ἄξιος τῆς περὶ αὐτοῦ διασπαρείσης φήμης. Ὁ Ρούβενς τότε ἔκλειε τὸ δέκατον ἑβδομὸν ἔτος τῆς ἡλικίας του, ἀλλ' ἡ ἀνάπτυξις ἡ σωματικὴ καὶ οἱ χαρακτῆρες τοῦ προεωπού ἐδείκνυν αὐτὸν πλέον ἡλικιωμένον, καὶ

ὅμως, ἐνῷ δὲν ἐστερεῖτο τῶν θελήτρων τῆς τρυφερᾶς ταύτης ἡλικίας, εἰς τὴν φυσιογνωμίαν αὐτοῦ περιεχύνετο χρονία τις σπουδαία καὶ σοβαρά, ἥτις ἐγοήτευσεν τοὺς ἀνθρώπους. Παρουσιασθεὶς εἰς τὴν ἡγεμονίδα ὑπὸ τοῦ Ὀκτωβαίνιου, προέβλεπε μετὰ πολλῆς χάριτος, ἔκλινεν ἐν γόνυ καὶ ἔκυψε πρὸς αὐτῆς μετ' ἐπιδεξιότητος κομποτάτης ὡς ἂν ἀνετρίφη παιδιόθεν εἰς αὐλὴν βασιλέων. Διὸ ἡ Ἰσαβέλλα, γλυκὺ μετὰ δάσασα, ἔτεινε τὴν δεξιάν της πρὸς τὸν Ρούβενς πρὸς ἀσπασμὸν, ἐνῷ τοιαύτην ἐνδειξὴν εὐνοίας δὲν ἐδαψιλεύετο εἰμὴ εἰς τοὺς ἐπιστημοτέρους τῆς Φλανδρίας ἄρχοντας.

— Μὰ τὴν Παναγίαν, εἶμαι ἐγγὺς νὰ ἐπιπλήξω τὸν διδάσκαλόν σου διότι τώρα μόνον, ἀναχωρῶν διὰ τὴν Ἰταλίαν, παρουσίασεν εἰς τὴν Αὐλὴν μου τοιοῦτον εὐγενῆ ἱππότην.

Ὁ Ρούβενς ἀπεκρίθη μετὰ μετριοφροσύνης, ἀλλὰ οἱ λόγοι του ἦσαν πνευματώδεις καὶ ἀξιοπρεπεῖς.

— Ὑψηλότατε, εἶπε τότε ἡ ἡγεμονὶς λαμβάνουσα διὰ τῆς χειρὸς τὸν Ρούβενς καὶ ὀδηγοῦσα αὐτὸν πρὸς τὸν ἡγεμόνα, σᾶς παρουσιάζω τὸν Ρούβενς, τὸν ἀγαπητὸν μαθητὴν τοῦ ζωγράφου ἡμῶν Ὀκτωβαίνιου καὶ τὸν συνιστῶ εἰς τὴν προστασίαν καὶ εἰς τὴν εὐμενείαν σας.

— Κύριε Ρούβενς, εἶπεν ὁ ἡγεμὼν, ὁ ἀρχιγγραμματοεὺς διατάχθη νὰ σοὶ ἐγχειρίσῃ συστατικὰ πρὸς τοὺς φίλους μου Ἰταλοῦς ἡγεμόνας, ἀνάλογα πρὸς τὰ προτερήματά σου, ἅτινα ἐπιμαρτυρεῖ ὁ ἀγαπητός μας διδάσκαλος. Ἀναχώρησον λοιπὸν, ἀφοῦ εἶναι ἀνάγκη νὰ τελειοποιήσης εἰς τὴν Ἰταλίαν τὴν ζωγραφικὴν εὐφύῃν σου. Ὅταν δὲ ὀριμώσῃ τὸ πνεῦμά σου ἐπ' ἀνέλεθε εἰς τὴν πατρίδα, ἐνθα εὐρήσεις παρ' ἡμῖν τὴν φιλικὴν προστασίαν καὶ συνδρομήν, ὣν καὶ ὁ διδάσκαλός σου ἀπολαύνει.

— Ὑψηλότατε, εἶπεν ὁ Ρούβενς, ὀφείλω νὰ δικαιολογήσω, ἐν μέρει καὶ τὴν πρὸς με ἀγαθωσύνην ὑμῶν, ἐκτὸς ἐὰν ἦμην ἐστερημένος τιμῆς καὶ καρδίας. Ναί, ἡ μνήμη τῆς ἡγεμονικῆς εὐμενείας θέλει διπλασιάσῃ τὴν προθυμίαν μου, διότι ἔσεται τὸ κέντρον τῆς φιλοτιμίας καὶ τῆς πρὸς τὴν ἐργασίαν ἐπιμονῆς μου.

Καὶ ὁ ἡγεμὼν λαβὼν ἐκ τοῦ τρυχήλου αὐτοῦ ἄλυσιν χρυσὴν, τὴν ἐκόλλησεν εἰς τὸ στήθος τοῦ Ρούβενς.

— Λάβε, τῷ εἶπε, καὶ ἔχε, μεταξὺ τῶν δώρων ἅτινα θέλει σοὶ προσφέρει ἡ Ἰταλία ἵνα μὴ τὴν ἐγκαταλείψῃς, ἔχε πάντοτε ὡς αἰώνιον ἐνθύμημα, ὅτι ἀνήκεις εἰς ἡμᾶς, ὅτι σὲ περιμένομεν. Ἐπειδὴ μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἀναχωρεῖς, καθ' ἃ εἶπεν εἰς ἡμᾶς ὁ Ὀκτωβαίνιος, ἀφιέρωσον τὴν πρώτην εἰς τὴν ἡγεμονίδα καὶ εἰς ἡμᾶς, αὐριον δὲ ἀπέρχεσαι εἰς τῆς μητρός σου καὶ τὴν τρίτην ἡμέραν παραδίδεσαι εἰς τὴν ἐξουσίαν τοῦ διδασκάλου.

— Τοῦ πατρός μου, ὑπέλαβε συγκινηθεὶς καὶ διακρύων ὁ Ρούβενς, τοῦ νέου πατρός μου, ὅστις μοὶ ἐνέπνευσεν ἐλπίδας διὰ τὸ μέλλον, ὅστις

μεγάλως με ἐτίμησεν ὁδηγήσας με ἐνώπιον τῆς Ἱ-
ψηλοτήτός σας.

Καὶ ἡ ἡγεμονίς ἐδάκρυσε συγκινηθεῖσα ὑπὸ
τῶν θερμῶν τούτων λόγων, καὶ εὐάρεστός τις ψι-
θυρισμός ἤκούσθη ἐν μέσῳ τῶν περιεστώτων αὐ-
λικῶν, πάντες δὲ ἐπυσήμησαν εἰς τοὺς ἐφεξῆς τῆς
ἡγεμονίδος λόγους.

— Μιμουμένη τὸ καλὸν παράδειγμα τοῦ ἡγε-
μόνος, σοὶ προσφέρω καὶ ἐγὼ ἐνθύμημα, τὸ δα-
κτυλίδιον τοῦτο· φέρε το εἰς μνήμην τῆς ἡγε-
μονίδος σου.

— Ἱψηλοτάτη ! ἐπεφώνησεν ὁ Ρούβενσ ἀδυνα-
τῶν ἤδη νὰ κρατήσῃ τὰ δάκρυά του, θέλετε λοι-
πὸν νὰ ἀποθάνω ἀπὸ τὴν χαρὰν μου ;

— Ἀπ' ἐνκντίας μάλιστα, θέλομεν νὰ ζήσης
ἐπὶ πολὺν χρόνον.

Οὕτω λοιπὸν τιμηθεῖς, ἀνεχώρησε τὴν ἐπιούσαν
εἰς Ἄνδερσ, ὅπου ἡ μήτηρ προσδοκῶσα ἤδη τὴν
ἐπιστροφὴν του, ἔσπευσεν εἰς προϋπάντησιν καὶ
ἔρριψήν εἰς τὰς ἀγκάλας του. Καί οἱ ἀδελφοὶ καὶ αἱ
ἀδελφαὶ τὸν ὑπεδέχθησαν μετὰ τῆς αὐτῆς ἀγάπης
καὶ προθυμίας· αὐτὸς δὲ χαίρων διηγήθη τὴν εὐ-
μένειαν τῶν ἡγεμόνων καὶ ἐν τούτοις πάντες
συνῆλθον εἰς δεῖπνον εὐχάριστοι καὶ εὐτυχεῖς,
ἀλλὰ τὸ ἑσπέρας ἐπεχύθη εἰς τὴν καρδίαν των ἡ
μελαγχολία καὶ ἡ λύπη, διότι ἤγγιζεν ἡ ὥρα τοῦ
ἀποχωρισμοῦ των. Ὁ Πέτρος γονατίσας πρὸ τῆς
μητρὸς ἤτησε τὴν εὐχὴν τῆς, αὕτη δὲ ἀφελῶς
καὶ μετὰ ἀξιοπρεπείας ἐγερθεῖσα,

— Θεέ μου, ἠυχθήτω τρέμουσα· ἰδοὺ ὁ νεώτε-
ρος τῶν υἱῶν μου ἀναχωρῶν εἰς μακροτάτην ὁ-
δοπορίαν ! Ἄς τὸν ἐπιτηρῶσιν οἱ ἄγγελοι σου,
φυλάττοντες αὐτὸν ἀπὸ πάσης ἀσθενείας καὶ συμ-
φορᾶς, ἀλλὰ πρὸ πάντων σῶσον αὐτὸν ἀπὸ τῆς
ποντήρας τοῦ δαίμονος καὶ φύλαξον τὴν καρδίαν
του ἀγνὴν ἐν τῇ πίστει καὶ καθαράν. Ὡς ἀλλήλιον ὁ
θάνατος ἢ ἡ ἁμαρτία, διότι εὐκολώτερον δύναται
νὰ με παρηγορήσῃ ἡ στέρησίς του, ἢ ἡ ἀποπλά-
νσις τῆς ψυχῆς του. Προαίσθησις δὲ τις ὁδυνῆρά
βασανίζει τὴν στιγμὴν ταύτην τὸν λογισμὸν μου
καὶ μοὶ λέγει, ὅτι τελευταίαν φορὰν ἀκούει ὁ
Πέτρος τοὺς λόγους μου, ὅτι δὲν θέλομεν συναν-
τηθῇ πλέον ἢ εἰς τὸν οὐρανόν. Γεννηθήτω μὲν,
Κύριε, τὸ θέλημά σου τὸ ἅγιον, ἀλλ' εὐδόκησον
καὶ νὰ συναντηθῶμεν μίαν ἡμέραν ἐν τῇ μακα-
ριότητι τῶν σκηνωμάτων σου !

Καὶ ἤνοιξε τὰς ἀγκάλας — ἐναγκαλισθῆσαν
μένοντες, οὕτω ἐπὶ πολλὰς στιγμὰς ἐν λυγμοῖς
καὶ δακρύοις. Μετὰ δὲ τὴν περιπαθὴ συγκίνησιν
ἀνῆγειρεν ἡ Κυρία Ρούβενσ τὴν κεφαλὴν καὶ κα-
θαίρουσα τοῦ εἰκοιοστατίου τὴν ἀργυρὰν Πανα-
γίαν, δῶρον τοῦ Τορκάτου,

— Τέκνον μου, τῷ εἶπε, εἰσῆλθουσέ ποτε τὰς
εὐχὰς μου ἡ ἀγία αὕτη εἰκὼν καὶ ἐπανῆλθες εἰς
τὴν ζωὴν ὅτε οὐδεμίαν ἔμενε πλέον ἐλπίς. Σοὶ τὴν
χαρίζω ! μὴ τὴν ἀφίης ποτὲ, εὐγνωμονῶν μὲν διὰ
τὸ θαῦμα, ἐνθυμούμενος δὲ τὴν μητέρα. Προσάκεις

εἰπον εἰς σὲ ὅτι αὕτη εἶναι δῶρον ποιητοῦ ἐνδο-
ξοτάτου ! Μὴ λοιπὸν ἀχαριστήσης, μὴ λησμονεῖς
ποτὲ ὅτι ἦτον ὁ σωτὴρ τοῦ πατρὸς σου !

Ἄλλ' ὅτε ἤκούσθη ὁ θόρυβος τῆς ἀμάξης καὶ
τῶν ἵππων, δὲν ἠδυνήθη νὰ κρατήσῃ τὴν καρδίαν
τῆς, ἀλλ' ὠχρὰ ἐρρίφθη εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ υἱοῦ,
τὸν ἔσφιγξεν εἰς τὸ στήθος τῆς τρέμουσα καὶ ἔπε-
σε κάτω λειποψυχούσα. Ἀναφέρουσα δὲ ἑαυτὴν
μετ' ὀλίγον, εἶξ μόνον τέκνα εἶδε περὶ αὐτὴν,
περιποιούμενα καὶ παρηγοροῦτα τὴν λύπην τῆς.

Ὁ Πέτρος ἐν τούτῳ ὠδοιπόρει πρὸς τὰς Βρυ-
ξέλλας, ἀπομάττων τὰ δάκρυά του. Ἐκεῖ δ' εὔρε
περιμένοντα τὸν Ὀκτωβαίνιον, ὅστις δὲν ἐμακρύν-
θη αὐτοῦ μέχρι τῆς ἐπιούσης, ἥτις ὠρίσθη διὰ τὴν
ὁδοπορίαν.

Ἐνθ' δὲ οἱ ἵπποι ἔσπευσαν καλπάζοντες, ὁ Ὀ-
κτωβαίνιος ἔρριψεν ἐπὶ τὰ γόνατα τοῦ Ρούβενσ
χαρτοφυλάκιον. Τὸ ἤνοιξεν οὗτος καὶ εὔρε γραμ-
μάτια πρὸς τοὺς ἐπισημοτέρους τῶν τραπεζιτῶν
τῆς Ἰταλίας, πιστωτικὰ μὲν σημαντικῆς ποσό-
τητος, ἐμπερικλειόμενα δὲ εἰς ἐπιστολὴν οὕτως
ἔχουσαν.

« Τίς μου, ἰδοὺ τὰ κέρδη τῶν ἰδίων οἰκονομιῶν
μου ! σοὶ τὰ δανίζω, διότι, πρόσεχε καλῶς, δὲν
ἀπέρχεσαι εἰς Ἰταλίαν θηρεῶν χρυσίον, ἀλλ' ἐπι-
στήμην· ὁ πλοῦτος δὲ καὶ ἡ δόξα σὲ περιμένουσιν
ὡδε ἐπιστρέφοντα. »

— Θεέ μου ! ἐπεφώνησεν ὁ Ρούβενσ, πῶς, με-
τὰ εὐγενῆ τοσαῦτα ἀγάπης τεκμήρια, πῶς δύ-
ναμαι ἐγὼ νὰ μὴ διάγω βίον ἀγνόν καὶ ἀμώμη-
τον ; πῶς νὰ μὴ γενῶ ζωγράφος διακεκριμένος ;

Ἡ ΚΥΡΙΑ ΜΑΡΙΝΙΑΝ

[Συνέχεια ὁρα φυλ. 23.]

Ἡ Κλάρα ἠγνόει ὅτι ὁ κύριος Ἀρώνης, χάρις εἰς
τὰς ἱτεὰς τῆς παγῆς, τὴν ἐγνώριζεν ἤδη ἐντελῶς,
καίτοι δὲ πνευματώδης, δὲν ἐμάντευσεν ὅτι ἡ ἁρ-
γισμένη ψυχὴ τοῦ ποιητοῦ ἠτοίμαζεν ἐκδίκησιν
κατὰ τῆς φιλαρέσκου ταύτης γυναίκος. Ἐπίστευ-
σεν αὕτη μάλιστα ὅτι διέκρινε σύμπτωμά τι λα-
τρείας, οὐχὶ πρὸς τὴν κυρίαν Μαρινιάν ὡς ὑπώ-
πτεισε κατ' ἀρχάς, καὶ τότε ἡ πονηρὰ ἀδελφὴ ἐ-
θάρρει μὲν ὅτι ὑπέρτει τὸν ἀδελφὸν ἀπομακρύ-
νουσα τῆς Μαλβίνης τὸν Φερδινάνδον, ἐνέπιπτε δὲ
ἐληθῶς εἰς τὸν βόθρον ὃν αὕτη ἐνέσκαπτεν.

— Εὐγνωμονῶ, κύριε, τῷ εἶπε, διὰ τὴν σύνεσί-
ν σας, ἀλλὰ δὲν ὤφειλον ἴσως νὰ σὰς προσκαλέσω
νὰ περιορισθῆτε πάντοτε ἐν τῇ αὐτῇ προφυλάξει ;
καὶ δύναμαι νὰ σὰς ἀκούω οὕτως ὁμιλοῦντα χω-
ρίς νὰ γίνωμαι ἐνοχος ; . . .

— Χριστέ, βοήθει με ! εἶπε καθ' ἑαυτὸν ὁ Α-